

10.SINIF COĞRAFYA KİTABI ÜNİTE KONULARININ AĞIRLIĞINA GÖRE
ORANLANMIŞ 100 SORU VE CEVAP

1. ÜNİTE: COĞRAFYANIN DOĞASI (5 Soru)

1. **Soru:** Coğrafi bakış nedir? **Cevap:** Olayları mekânsal bağlamda ele alan; "nerede, neden orada ve nasıl" sorularıyla insan-doğa ilişkisini bütüncül inceleyen perspektiftir.
2. **Soru:** Coğrafi bakışın temel bileşenleri nelerdir? **Cevap:** Mekânsal düşünme, ölçek bilinci, yer/mekân algısı ve insan-çevre etkileşimi.
3. **Soru:** Mekân okuryazarlığı neyin üzerine inşa edilir? **Cevap:** Coğrafi bağlantılar ve analiz yapabilme yeteneği üzerine.
4. **Soru:** Beşerî faaliyetlerin doğal çevre üzerindeki etkisine bir örnek veriniz. **Cevap:** Marmara Gölü'nün yanlış kullanım sonucu kuruması.
5. **Soru:** Süveyş Kanalı'nın küresel ticaretteki önemi nedir? **Cevap:** Küresel ticaretin yaklaşık %12'sinin gerçekleştiği stratejik bir su yoludur.

2. ÜNİTE: MEKÂNSAL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ (10 Soru)

1. **Soru:** CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) ne işe yarar? **Cevap:** Mekânsal verilerin toplanması, analizi, görüntülenmesi ve kullanılmasını sağlar.
2. **Soru:** Uzaktan algılama yöntemi nedir? **Cevap:** Yeryüzüne temas etmeden uydu veya hava araçlarıyla coğrafi bilgi toplama teknolojisidir.
3. **Soru:** Haritalarda kullanılan üç temel vektör veri tipi hangisidir? **Cevap:** Nokta, çizgi ve alan.
4. **Soru:** Bir okul binası haritada hangi sembolle gösterilir? **Cevap:** Nokta veya alan (ölçeğe göre).
5. **Soru:** Bir kara yolu haritada hangi sembolle ifade edilir? **Cevap:** Çizgi.
6. **Soru:** CBS'nin günlük hayattaki uygulama alanlarından birini söyleyiniz. **Cevap:** Navigasyon hizmetleri veya afet yönetimi.
7. **Soru:** BEUS (Buzlanma Erken Uyarı Sistemi) nedir? **Cevap:** Meteorolojik verileri analiz ederek yollardaki buzlanma riskini önceden tespit eden sistemdir.
8. **Soru:** Topoğrafya haritaları neyi gösterir? **Cevap:** Yeryüzü şekillerinin yükselti ve eğim özelliklerini.
9. **Soru:** Mekânsal verilerin haritaya aktarılma amacı nedir? **Cevap:** Karmaşık coğrafi verileri daha anlaşılır ve analiz edilebilir hale getirmek.
10. **Soru:** Bir yerin uydu görüntüsü neden önemlidir? **Cevap:** Mekânsal unsurların (ev, yol, park vb.) güncel durumunu kuş bakışı görmeyi sağlar.

3. ÜNİTE: DOĞAL SİSTEMLER VE SÜREÇLER (30 Soru)

1. **Soru:** Yerkürenin katmanları dıştan içe nasıl sıralanır? **Cevap:** Yer kabuğu (Sial/Sima), Manto (Üst/Alt), Çekirdek (Dış/İç).

2. **Soru:** Levha tektoniğinin temel itici gücü nedir? **Cevap:** Mantodaki **konveksiyonel akıntılar**.
3. **Soru:** Pangea nedir? **Cevap:** Paleozoik döneminde tüm kıtaların tek parça olduğu süper kıtadır.
4. **Soru:** Fiziksel (mekanik) ayrışma nedir? **Cevap:** Kayacın kimyasal yapısı değişmeden parçalara ayrılmasıdır.
5. **Soru:** Fiziksel ayrışmanın en yaygın nedeni nedir? **Cevap:** Sıcaklık farkına bağlı genleşme ve büzüşme.
6. **Soru:** Kavlama (soğan kabuğu ayrışması) nasıl oluşur? **Cevap:** Üstteki yükün aşınmayla azalması sonucu kayacın yüzeyinin plakalar halinde ayrılmasıyla.
7. **Soru:** Kimyasal çözünme nerede daha etkilidir? **Cevap:** Sıcak ve nemli iklim bölgelerinde.
8. **Soru:** Karstik şekillerin oluşumundaki temel süreç nedir? **Cevap:** Çözünme (erime).
9. **Soru:** Traverten nasıl oluşur? **Cevap:** Karstik kaynak sularındaki kalsiyum karbonatın çökmesiyle.
10. **Soru:** Peribacalarının oluşumunda hangi kuvvetler etkilidir? **Cevap:** Volkanizma (iç kuvvet) ile sel suları ve rüzgâr (dış kuvvet).
11. **Soru:** Akarsu aşınım şekillerinden birini örnek veriniz. **Cevap:** Kanyon vadi veya şelale.
12. **Soru:** Delta ovası nasıl oluşur? **Cevap:** Akarsuların taşıdığı alüvyonları denize döküldüğü yerde biriktirmesiyle.
13. **Soru:** Menderes nedir? **Cevap:** Yatak eğiminin azaldığı yerlerde akarsuyun yaptığı bükümlerdir.
14. **Soru:** Sirk nedir? **Cevap:** Buzul aşındırmasıyla oluşan çanaklardır.
15. **Soru:** Falez (yalıyar) nedir? **Cevap:** Dalga aşındırması sonucu oluşan dik kıyılarıdır.
16. **Soru:** Tombolo nedir? **Cevap:** Bir adanın kıyı okuyla karaya bağlanmasıdır.
17. **Soru:** Kumul nedir? **Cevap:** Rüzgârların taşıdığı kumları biriktirmesiyle oluşan tepelerdir.
18. **Soru:** Mağara ve obruklar hangi kayaç türlerinde yaygındır? **Cevap:** Kalker, jips gibi çözünebilir (karstik) kayaçlarda.
19. **Soru:** Orojenez nedir? **Cevap:** Dağ oluşumu sürecidir.
20. **Soru:** Deprem büyüklüğü hangi ölçekle ölçülür? **Cevap:** Richter (Rihter) ölçeği.
21. **Soru:** Türkiye'deki başlıca fay sistemleri nelerdir? **Cevap:** KAF (Kuzey Anadolu Fayı), DAF (Doğu Anadolu Fayı) ve BAF (Batı Anadolu Fayı).
22. **Soru:** Aral Gölü'nün kurummasının temel nedeni nedir? **Cevap:** Yanlış tarımsal sulama faaliyetleri (beşerî faktör).
23. **Soru:** Buzullar karaların yaklaşık ne kadarını kaplar? **Cevap:** Yaklaşık %10'unu.
24. **Soru:** Türkiye'de görülme ihtimali olmayan kıyı tipi hangisidir? **Cevap:** Fiyort (buzul etkisi eksikliği nedeniyle).
25. **Soru:** Litosfer nedir? **Cevap:** Yer kabuğunun en dıştaki katı tabakasıdır.
26. **Soru:** Mantonun üst kısmındaki akışkan tabakaya ne denir? **Cevap:** Astenosfer.
27. **Soru:** Jeolojik zamanlar neye göre ayrılır? **Cevap:** Dünya tarihinde yaşanan büyük doğal süreçlere ve canlı değişimlerine göre.

28. **Soru:** Tersiyer (Neojen) döneminde Türkiye'de hangi olay yaşanmıştır? **Cevap:** Kuzey Anadolu ve Toros Dağları'nın oluşumu.
29. **Soru:** Kuvaterner'de yaşanan en önemli olay nedir? **Cevap:** İnsanın yaşamaya başlaması ve İstanbul Boğazı'nın oluşumu.
30. **Soru:** Alüvyon nedir? **Cevap:** Akarsuların taşıyıp biriktirdiği ince taneli malzeme.

4. ÜNİTE: BEŞERÎ SİSTEMLER VE SÜREÇLER (15 Soru)

1. **Soru:** Yerleşme yeri seçiminde etkili olan en temel doğal faktör nedir? **Cevap:** İklim ve su kaynakları.
2. **Soru:** Yerleşme fonksiyonu ne demektir? **Cevap:** Bir yerleşmenin oluşmasını sağlayan ekonomik veya sosyal faaliyet (tarım, ticaret vb.).
3. **Soru:** Türkiye'de sanayi fonksiyonu ile öne çıkan bir şehir? **Cevap:** İzmit veya İstanbul.
4. **Soru:** Tarım şehri nedir? **Cevap:** Temel ekonomik faaliyetin tarım ve hayvancılık olduğu yerleşmedir.
5. **Soru:** Maden şehri örneği veriniz. **Cevap:** Batman (Petrol) veya Zonguldak (Kömür).
6. **Soru:** Yerleşmelerin gelişiminde ulaşımın etkisi nedir? **Cevap:** Ticareti canlandırarak yerleşmenin büyümesini hızlandırır.
7. **Soru:** Salda Gölü gibi alanlarda yerleşme neden sınırlandırılmalıdır? **Cevap:** Doğal yapının ve ekosistemin korunması için.
8. **Soru:** Liman şehirlerine bir örnek veriniz. **Cevap:** Mersin veya İzmir.
9. **Soru:** Fonksiyonlarına göre yerleşme sınıflarından dördünü sayınız. **Cevap:** Tarım, ticaret, sanayi, turizm.
10. **Soru:** Şehirlerin büyümesinde modern dönemde hangi faktör daha etkilidir? **Cevap:** Sanayileşme ve teknoloji.
11. **Soru:** Kırsal yerleşmelerin temel özelliği nedir? **Cevap:** Ekonominin genellikle birincil faaliyetlere (tarım, hayvancılık) dayalı olması.
12. **Soru:** İdari fonksiyonlu şehir neyi ifade eder? **Cevap:** Bir ülkenin veya bölgenin yönetim merkezidir (Ankara gibi).
13. **Soru:** Turizm fonksiyonlu şehirlerin özelliği nedir? **Cevap:** Gelirinin büyük kısmını turistik tesislerden sağlaması.
14. **Soru:** Mesken seçiminde iklimin etkisi nedir? **Cevap:** Malzeme seçimini (ahşap, taş, kerpiç) ve yapı tarzını belirler.
15. **Soru:** Türkiye'de yerleşmelerin dağılışında yer şekillerinin rolü nedir? **Cevap:** Dağlık alanlar yerleşmeyi kısıtlarken ovalar yoğun nüfuslanır.

5. ÜNİTE: EKONOMİK FAALİYETLER VE ETKİLERİ (15 Soru)

1. **Soru:** Birincil ekonomik faaliyet nedir? **Cevap:** Doğrudan doğaya bağlı faaliyetlerdir (Tarım, madencilik, balıkçılık).

2. **Soru:** İkincil ekonomik faaliyet nedir? **Cevap:** Ham maddelerin fabrikalarda işlenmesidir (Sanayi, inşaat).
3. **Soru:** Üçüncül ekonomik faaliyet nedir? **Cevap:** Hizmet sektörüdür (Eğitim, sağlık, ulaşım, ticaret).
4. **Soru:** Dördüncül ekonomik faaliyet alanı nedir? **Cevap:** Bilgi ve teknoloji odaklı faaliyetler (Yazılım, CBS).
5. **Soru:** Beşincil ekonomik faaliyet kimleri kapsar? **Cevap:** Üst düzey karar vericileri ve yöneticileri.
6. **Soru:** Gelişmiş ülkelerde çalışan nüfusun çoğu hangi sektördedir? **Cevap:** Üçüncül (Hizmet) sektör.
7. **Soru:** Az gelişmiş ülkelerde birincil sektörde çalışanların oranı nasıldır? **Cevap:** Çok yüksektir.
8. **Soru:** GSYİH (Gayrisafi Yurt İçi Hasıla) nedir? **Cevap:** Bir ülkede belli bir dönemde üretilen toplam mal ve hizmet değeridir.
9. **Soru:** Türkiye ekonomisinde 1927'den bugüne en büyük değişim nedir? **Cevap:** Tarımda çalışan oranının azalması, hizmet sektörünün artması.
10. **Soru:** Sanayileşmiş bir ülkede GSYİH içinde sanayinin payı nasıldır? **Cevap:** Genellikle yüksektir.
11. **Soru:** Rekolte tahmini hangi yöntemle daha kolay yapılır? **Cevap:** Uzaktan algılama teknolojileriyle.
12. **Soru:** İmalat sanayisinde teknoloji düzeyinin artması ekonomiyi nasıl etkiler? **Cevap:** Ürünlerin satış değerini ve ülkenin kalkınma hızını artırır.
13. **Soru:** İstihdam nedir? **Cevap:** Kişilerin bir iş kolunda sürekli olarak çalıştırılmasıdır.
14. **Soru:** Yerli üretimin ekonomiye katkısı nedir? **Cevap:** İstihdamı artırır ve dışa bağımlılığı azaltır.
15. **Soru:** Modern ekonomide "bilgi yoğun iş hizmetleri" hangi sınıfa girer? **Cevap:** Dördüncül faaliyetler.

6. ÜNİTE: AFETLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE (15 Soru)

1. **Soru:** Afet yönetimi neden önemlidir? **Cevap:** Can ve mal kayıplarını en aza indirmek ve hızlı toparlanma sağlamak için.
2. **Soru:** Dirençli şehir nedir? **Cevap:** Çevresel risklerle mücadele kapasitesi yüksek, afetlere hazır şehir.
3. **Soru:** Yapısal olmayan risk neye denir? **Cevap:** Deprem anında eşyaların devrilmesi gibi bina iskeleti dışındaki tehlikeler.
4. **Soru:** Afet öncesi hazırlıklarda en kritik adım nedir? **Cevap:** Afet ve acil durum eylem planı hazırlamak.
5. **Soru:** Tsunami nedir? **Cevap:** Deniz tabanındaki sarsıntılar sonucu oluşan dev dalgalardır.
6. **Soru:** Kuraklık bir afet midir? **Cevap:** Evet, yavaş gelişen ancak etkisi büyük bir doğal afettir.

7. **Soru:** Afet bilinci oluşturmanın faydası nedir? **Cevap:** Bireylerin tehlike anında doğru kararlar vermesini sağlar.
8. **Soru:** Sel riskini azaltmak için ne yapılabilir? **Cevap:** Dere yatakları temizlenmeli ve yerleşime açılmamalıdır.
9. **Soru:** Afet ve acil durum çantası ne sıklıkla güncellenmelidir? **Cevap:** 6 ayda bir.
10. **Soru:** Japonya'nın afet yönetimindeki başarısının sırrı nedir? **Cevap:** Teknoloji, eğitim ve dirençli yaşam alanları (örneğin tsunami duvarları).
11. **Soru:** Bir afet sonrasında ilk yardımın önemi nedir? **Cevap:** Yaralanmalarda hayati riski azaltan ilk müdahaledir.
12. **Soru:** Orman yangınları oluşumuna göre hangi gruptadır? **Cevap:** Hem doğal hem beşerî nedenli olabilir.
13. **Soru:** Heyelan riski olan bir bölgede ne gibi önlemler alınır? **Cevap:** İstinat duvarları yapılmalı ve ağaçlandırma artırılmalıdır.
14. **Soru:** BEUS sistemi trafik güvenliğini nasıl sağlar? **Cevap:** Buzlanmayı 3 saat önceden haber vererek önlem alınmasını sağlar.
15. **Soru:** Bütüncül afet yönetimi neleri kapsar? **Cevap:** Afet öncesi, sırası ve sonrası tüm süreçlerin planlanmasını.

7. ÜNİTE: BÖLGELER, ÜLKELER VE KÜRESEL BAğLANTILAR (10 Soru)

1. **Soru:** Türk kültürünün doęduęu yer (ana yurdu) neresidir? **Cevap:** Orta Asya (Türkistan).
 2. **Soru:** Türk kültürünün yayıldığı temel alanlar nerelerdir? **Cevap:** Anadolu, Balkanlar, Orta Asya, Kafkasya.
 3. **Soru:** Somut kültürel miras nedir? **Cevap:** Elle tutulur, fiziksel eserlerdir (Camiler, köprüler, yazıtlar).
 4. **Soru:** Somut olmayan kültürel miras örneği veriniz. **Cevap:** Ebru sanatı, Nevruz, Türk kahvesi geleneęi.
 5. **Soru:** Orhun Yazıtları günümüzde hangi ülkededir? **Cevap:** Moğolistan.
 6. **Soru:** Hindistan'daki ünlü Türk-İslam eseri hangisidir? **Cevap:** Tac Mahal.
 7. **Soru:** Nevruz Bayramı ne zaman kutlanır ve anlamı nedir? **Cevap:** 21 Mart (Ekinoks) tarihinde doğanın uyanışını kutlamak için.
 8. **Soru:** Konargöçer Türk kültürüne ait bir unsur söyleyiniz. **Cevap:** Kurganlar ve balballar.
 9. **Soru:** Türk dünyasında ortak dil birliğini güçlendiren yeni adım nedir? **Cevap:** Ortak Türk Alfabeti bildirisi.
 10. **Soru:** Türkiye'nin Türk dünyası için önemi nedir? **Cevap:** Bütün Türkler için bir anavatan ve kültürel merkez niteliğindedir.
-

50 AÇIK UÇLU SORU VE CEVAP

1. ÜNİTE: COĞRAFYANIN DOĞASI (%5)

- Soru: Coğrafi bakış açısı nedir ve olayları nasıl inceler? Cevap:** Coğrafi bakış; olayları konum, zaman, mekân, hareket, bölge ve sürdürülebilirlik kavramları çerçevesinde mekânsal bağlamda ele alan analiz biçimidir.
- Soru: Coğrafi bakışın temel bileşenleri nelerdir? Cevap:** Temel bileşenler; mekânsal düşünme, ölçek bilinci, yer/mekân algısı ve insan-çevre etkileşimidir.
- Soru: Süveyş Kanalı'ndaki gemi kazasının küresel ekonomiye etkisi ne olmuştur? Cevap:** Kanalın kapanmasıyla günde yaklaşık 10 milyar dolarlık ürün geçişi durmuş, ham petrol ve LNG sevkiyatında büyük aksaklıklar yaşanmıştır.

2. ÜNİTE: MEKÂNSAL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ (%10)

- Soru: Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) hangi amaçlarla kullanılır? Cevap:** CBS; mekânsal verilerin toplanması, analiz edilmesi, yönetilmesi ve haritalar aracılığıyla sunulması amacıyla kullanılır.
- Soru: Uzaktan algılama yöntemi nedir? Cevap:** Yeryüzüne fiziksel temas olmadan uydu veya hava araçları yardımıyla coğrafi veri toplama teknolojisidir.
- Soru: Haritalarda kullanılan üç temel vektör veri tipi hangisidir? Cevap:** Nokta, çizgi ve alan sembolleridir.
- Soru: BEUS (Buzlanma Erken Uyarı Sistemi) nasıl çalışır? Cevap:** Meteorolojik istasyonlardan gelen sıcaklık, nem ve rüzgâr verilerini analiz ederek buzlanma riskini 3 saat önceden tespit eder.
- Soru: Mekânsal verilerin haritaya aktarılmasının günlük hayattaki önemi nedir? Cevap:** Karmaşık verilerin görselleştirilmesini sağlayarak ulaşım, sağlık ve afet yönetimi gibi alanlarda karar verme sürecini kolaylaştırır.

3. ÜNİTE: DOĞAL SİSTEMLER VE SÜREÇLER (%30)

- Soru: Yerkürenin katmanları dıştan içe doğru nasıl sıralanır? Cevap:** Yer kabuğu (Sial ve Sima), Manto (Üst ve Alt Manto) ve Çekirdek (Dış ve İç Çekirdek) olarak sıralanır.
- Soru: Levha tektoniğinin temel itici gücü nedir? Cevap:** Mantoda meydana gelen konveksiyonel akıntılardır.
- Soru: Fiziksel (mekanik) ayrışma nedir? Cevap:** Kayacın kimyasal yapısı bozulmadan, sıcaklık farkı veya donma-çözünme gibi dış etkenlerle parçalara ayrılmasıdır.
- Soru: Kimyasal çözünme hangi iklim bölgelerinde daha hızlı gerçekleşir? Cevap:** Sıcaklık ve yağışın (nemin) yüksek olduğu iklim bölgelerinde daha hızlıdır.
- Soru: Karstik yer şekilleri nasıl oluşur? Cevap:** Kalker ve jips gibi suyla kolayca çözünebilen kayaların bulunduğu alanlarda kimyasal aşınma süreciyle oluşur.
- Soru: Peribacalarının oluşumunda etkili olan temel faktörler nelerdir? Cevap:** Volkanik tüfler (kayaç yapısı) ile sel suları ve rüzgârın aşındırma süreçleri etkilidir.
- Soru: Delta ovası nasıl meydana gelir? Cevap:** Akarsuların taşıdığı alüvyonları denize döküldüğü kıyıda biriktirmesiyle oluşur.
- Soru: Sirk nedir? Cevap:** Buzul aşındırması sonucunda dağ yamaçlarında oluşan çanak şeklindeki çukurlardır.

9. **Soru: Tombolo nasıl oluşur? Cevap:** Kıyıya yakın bir adanın, dalga biriktirmesiyle oluşan bir kıyı oku aracılığıyla karaya bağlanmasıyla oluşur.
10. **Soru: Türkiye'deki başlıca diri fay sistemleri hangileridir? Cevap:** Kuzey Anadolu Fayı (KAF), Doğu Anadolu Fayı (DAF) ve Batı Anadolu Fayıdır (BAF).
11. **Soru: Himalaya Dağları'nın oluşum süreci nasıldır? Cevap:** Hindistan levhasının kuzeye doğru hareket ederek Avrasya levhasına çarpması sonucu meydana gelmiştir.
12. **Soru: Travertenlerin oluşum süreci nedir? Cevap:** Karstik kaynak sularındaki kalsiyum karbonatın yüzeye çıktığında çökeltilmesiyle oluşur.
13. **Soru: Jeolojik zamanlar neye göre belirlenmiştir? Cevap:** Dünya tarihinde yaşanan büyük doğal olaylara ve canlı türlerindeki değişimlere göre belirlenmiştir.
14. **Soru: Aral Gölü'nün kurummasının temel nedenleri nelerdir? Cevap:** Gölü besleyen suların yanlış tarımsal sulama (beşerî faaliyetler) amacıyla kullanılmasıdır.
15. **Soru: Orojenez nedir? Cevap:** Yer kabuğundaki kıvrılma veya kırılmalar sonucu meydana gelen dağ oluşumu sürecidir.

4. ÜNİTE: BEŞERÎ SİSTEMLER VE SÜREÇLER (%15)

1. **Soru: Yerleşme yeri seçiminde etkili olan en temel doğal faktörler nelerdir? Cevap:** İklim koşulları ve su kaynaklarının varlığıdır.
2. **Soru: Yerleşme fonksiyonu ne demektir? Cevap:** Bir yerleşmenin ortaya çıkmasını ve gelişmesini sağlayan temel ekonomik (tarım, sanayi vb.) veya sosyal faaliyettir.
3. **Soru: Sanayi şehri özelliğine sahip bir şehre Türkiye'den örnek veriniz. Cevap:** İstanbul veya İzmit sanayi fonksiyonu ile öne çıkan şehirlerdir.
4. **Soru: Tarım şehri nedir? Cevap:** Ekonomisinin çok büyük bir kısmı tarımsal üretim ve hayvancılığa dayalı olan yerleşmelerdir.
5. **Soru: Salda Gölü gibi alanlarda yerleşmenin sınırlandırılma nedeni nedir? Cevap:** Hassas ekosistemin ve doğal yapının korunması gerekliliğidir.
6. **Soru: Ulaşım faktörü yerleşmelerin gelişimini nasıl etkiler? Cevap:** Ticareti canlandırarak yerleşmenin büyümesini ve küresel bir merkez haline gelmesini hızlandırır.
7. **Soru: İdari şehirler hangi özelliği ile bilinir? Cevap:** Bir ülkenin veya bölgenin yönetim merkezi olan şehirlerdir (Ankara gibi).
8. **Soru: Kırsal yerleşmelerin temel ekonomik özelliği nedir? Cevap:** Geçim kaynaklarının genellikle birincil ekonomik faaliyetlere (tarım, hayvancılık vb.) dayalı olmasıdır.

5. ÜNİTE: EKONOMİK FAALİYETLER VE ETKİLERİ (%15)

1. **Soru: Birincil ekonomik faaliyet nedir? Cevap:** Doğrudan doğadan ham madde elde edilmesine dayanan (tarım, balıkçılık, madencilik) faaliyetlerdir.
2. **Soru: Üçüncül ekonomik faaliyet neyi kapsar? Cevap:** Hizmet sektörü olarak adlandırılan eğitim, sağlık, bankacılık ve ulaşım gibi alanları kapsar.
3. **Soru: Dördüncül ekonomik faaliyetlerin özelliği nedir? Cevap:** Bilgi ve teknolojinin işlenmesi, yazılım ve veri analizine dayalı uzmanlık gerektiren faaliyetlerdir.
4. **Soru: Beşincil ekonomik faaliyet kimleri kapsar? Cevap:** Büyük şirketlerin veya kurumların üst düzey karar vericilerini ve yöneticilerini kapsar.

5. **Soru: Gelişmiş ülkelerde çalışan nüfusun sektörel dağılımı nasıldır? Cevap:** Çalışan nüfusun büyük bir kısmı üçüncül (hizmet) ve ikincil (sanayi) sektörlerde yer alır.
6. **Soru: Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) neyi ifade eder? Cevap:** Bir ülkede belli bir dönemde üretilen toplam mal ve hizmetlerin parasal değeridir.
7. **Soru: Yerli üretimin tercih edilmesinin ekonomiye temel katkısı nedir? Cevap:** Ülke içindeki istihdamın artmasını sağlar ve dışa bağımlılığı azaltır.
8. **Soru: İstihdam nedir? Cevap:** Kişilerin bir iş kolunda sürekli olarak çalıştırılmasına denir.

6. ÜNİTE: AFETLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE (%15)

1. **Soru: Bütüncül afet yönetimi neden önemlidir? Cevap:** Afet öncesi, sırası ve sonrasını planlayarak can ve mal kayıplarını en aza indirmek ve hızlı toparlanma sağlamak içindir.
2. **Soru: Dirençli şehir nedir? Cevap:** Doğal veya beşerî her türlü afete karşı hazırlıklı olan ve afet sonrası hızla eski haline dönebilen şehirdir.
3. **Soru: "Yapısal olmayan risk" kavramı neyi ifade eder? Cevap:** Deprem anında eşyaların (kitaplık, beyaz eşya vb.) devrilmesi gibi bina yapısı dışındaki tehlikeleri ifade eder.
4. **Soru: Japonya'nın deprem ve tsunami ile mücadelesindeki başarısının temelinde ne yatar? Cevap:** İleri teknoloji, sıkı eğitimler ve afete dirençli altyapı (tsunami duvarları vb.) çalışmaları yatar.
5. **Soru: Afet ve acil durum çantasının güncel tutulması neden önemlidir? Cevap:** İçindeki gıda ve malzemelerin bozulmasını önleyerek afet anında ihtiyaçların eksiksiz karşılanmasını sağlar.
6. **Soru: Kuraklık afetlerin hangi sınıfına girer ve neden tehlikelidir? Cevap:** Yavaş gelişen doğal afetler sınıfına girer; su kaynaklarını tükettiği için etkisi uzun sürelidir.
7. **Soru: Tsunami nasıl meydana gelir? Cevap:** Deniz tabanında meydana gelen deprem, volkanizma veya heyelanlar sonucu oluşan dev dalgalarıdır.

7. ÜNİTE: BÖLGELER, ÜLKELER VE KÜRESEL BAĞLANTILAR (%10)

1. **Soru: Türk kültürünün ana yurdu (kültür ocağı) neresidir? Cevap:** Orta Asya (Türkistan) bölgesidir.
2. **Soru: Somut olmayan kültürel mirasa bir örnek veriniz. Cevap:** Geleneksel Ebru sanatı veya Türk kahvesi kültürü somut olmayan mirastır.
3. **Soru: Orhun Yazıtları bugün hangi ülke sınırlarındadır? Cevap:** Moğolistan sınırlarındadır.
4. **Soru: Ortak Türk Alfabesi'nin kabul edilmesinin Türk dünyası için önemi nedir? Cevap:** Türk devletleri arasındaki dil ve kültür birliğini güçlendiren stratejik bir adımdır.